

Fælles Sprog III 2.0

Indsatskatalog

Kommunale pleje- og omsorgsindsatser

Ældreloven §§ 7, 9, 11, 13, 16 og 17 samt Lov om Social Service §§ 83, 83a, 83b, 84 stk. 1. og 2., 86 stk. 1 og 2.

Version 1.3

Indledning

Indsatserne i dette katalog er for området Kommunal pleje- og omsorg, Ældreloven §§ 7, 9, 11, 13, 16 og 17 samt Lov om Social Service §§ 83, 83a, 83b, 84 stk. 1. og 2., 86 stk. 1 og 2. Indsatserne er fælleskommunale, hvilket betyder, at indsatserne er udarbejdet i samarbejde med kommuner, og at de skal anvendes af alle kommuner. Indsatskataloget skal anvendes af de medarbejdere, der arbejder med Ældreloven §§ 7, 9, 11, 13, 16 og 17 samt Lov om Social Service §§ 83, 83a, 83b, 84 stk. 1. og 2., 86 stk. 1 og 2.

Indsatskatalogets opbygning

Indsatskataloget er opbygget således, at Ældreloven §§ 7, 9, 11, 13, 16 og 17 samt Lov om Social Service §§ 83, 83a, 83b, 84 stk. 1. og 2., 86 stk. 1 og 2 er niveau 1 i FSIII og de fælleskommunale indsatser er niveau 2. Niveau 1 og 2 er obligatoriske i den kommunale dokumentation.

Når niveau 1 og 2 er fælleskommunale, er der mulighed for at indsamle sammenlignelige nationale data på disse niveauer. Sammenhæng mellem niveauerne understøtter, at dokumentationen kan spores tilbage til niveau 1, således at kommunerne kan indberette valide data til Fælleskommunal Gateway.

I nogle kommuner er der behov for en yderligere detaljering af de fælleskommunale indsatser, hvilket FSIII giver mulighed for. Kommunens egne (og lokale) indsatser er niveau 3.

Niveau 3 er valgfrit for kommunerne. Kommunerne definerer selv ordlyden og antallet af indsatser på niveau 3. Det er således en lokalorganisatorisk beslutning, om kommunen vælger at dokumentere overordnet på niveau 2 eller specifikt på niveau 3. Kravet for alle kommuner er, at selvdefinerede indsatser på niveau 3 er koblet direkte til konkrete indsatser på niveau 2.

Der er intet krav om, at kommunerne skal dokumentere så detaljeret, som niveau 3 muliggør.

Ældrelov

Overordnet forebyggende, rehabiliterende og vedligeholdende ramme for indsatser leveret i regi af Kommunal pleje – og omsorg, Ældrelov

Centralt for alle fælleskommunale indsatser er, at de indeholder en forebyggende, vedligeholdende og rehabiliterende tilgang til levering af indsatsen.

Det forebyggende, rehabiliterende og vedligeholdende sigte indebærer, at borgeren og medarbejderen samarbejder om at vedligeholde og styrke borgerens selvhjulpenhed ud fra de individuelle behov, som borgeren har.

Forløb i Ældreloven

I Ældrelovens § 10 fremgår, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde et sammenhængende og rummeligt pleje- og omsorgsforløb, som muliggør en løbende tilpasning af hjælp og støtte inden for det tildelte forløb i takt med udviklingen i modtagerens ressourcer og behov.

Indholdet af forløb

I forløbene skal det overordnet være angivet, hvad hjælpen kan bestå af fx 'hjælp til praktiske opgaver i hjemmet', 'personlig pleje' m.v. (*niveau 2 ældrelovsindsatser*).

Forløbene skal kunne rumme borgers udvikling både ift. en op- og nedskalering af borgers funktionsevne. Der er således alene tale om en ny afgørelse, hvis borger har behov for at skifte forløb.

Antallet af forløb

Der vil være rum for en kommunal vurdering af behovet for antallet af forløb, men Ældreministeriet vurderer, at et passende antal forløb fx kunne være 3-5.

Et eksempel på et forløb

Det er kommunen selv, der tilrettelægger egne forløb. Forløbene behøver ikke være afgrænset af tid. **Et eksempel** på forløb kunne være:

- 0 – 2 timer per uge: Niveau 2 indsatsen 'praktisk hjælp i hjemmet'
- 0 – 4 timer per uge: Niveau 2 indsatserne 'praktisk hjælp i hjemmet' og 'personlig hjælp og pleje', Madservice, Genoptræning
- 5 – 10 timer per uge: Niveau 2 indsatserne 'praktisk hjælp i hjemmet' og 'personlig hjælp og pleje', Madservice
- 10- 20 timer per uge: Niveau 2 indsatserne 'praktisk hjælp i hjemmet' og 'personlig hjælp og pleje', Madservice
- Mere end 20 timer per uge: Niveau 2 indsatserne 'praktisk hjælp i hjemmet' og 'personlig hjælp og pleje', Madservice

0-ydelser

Koordinerende 0-ydelse

Ydelsen omfatter en systematisk koordinering af kommunale aktørers tværfaglige indsatser. Som udgangspunkt sammen med borgeren og evt. med deltagelse af pårørende.

Generel 0-ydelse

Ydelsen kan anvendes kommunalt eller tværkommunalt i en periode, fx i forbindelse med puljemidler, projekter eller lignende.

Kommunal pleje- og omsorgsindsatser, Ældrelov

Niveau 1	Niveau 2	Beskrivelse	Eksempler
§ 7, stk. 1	Koordinering med pårørende og/eller civilsamfund	Indsatsen omfatter koordinering med pårørende og/eller civilsamfund omkring levering af den hjælp og støtte, som borgeren modtager. Der kan også være inddragelse af civilsamfund og foreninger med fokus på borgerens generelle trivsel.	Fx aftaler med pårørende omkring de pårørendes varetagelse af dele af praktisk hjælp og/eller personlig pleje. Koordinering med civilsamfund og foreningsliv omkring afhjælpelse af ensomhed m.v.
§ 9, stk. 2	Personlig hjælp og pleje	Rehabiliterende og vedligeholdende indsats, der omfatter hjælp og støtte til personlige hygiejne, udskillelser, ernæring, mobilitet, tilsyn/omsorg samt hverdagens aktiviteter	Fx bad, øvre og nedre toilette, toiletbesøg, urindomsift, indtagelse af mad og drikke, forflytning, lejrning, tilsyns- og omsorgsbesøg, støtte til egen kontakt til myndigheder og sundhedsvæsenet samt generel struktur i hverdagen. Fokus er på at understøtte borgeren i at være mest muligt deltagende og selvhjulpen.
	Praktisk hjælp i hjemmet	Rehabiliterende og vedligeholdende indsats, der omfatter hjælp og støtte til rengøring, tøjvask, indkøb samt tilberede og anrette mad	Fx støvsugning, rengøring af hjem, tøjvask i eget hjem eller på vaskeri/vaskeordning, sortering af vasketøj, tøring og sammenlægning af vasketøj, indkøb af dagligvarer, bestilling af varer, tilberede og anrette et måltid samt rydde op og vaske op efter et måltid. Fokus er på at understøtte borgeren i at være mest muligt deltagende og selvhjulpen.

	Genoptræning	Træning med henblik på at opnå et funktionsniveau svarende til det borgeren havde forud for en hændelse	Fx træning af borgere, der har været udsat for en hændelse som fx lungebetændelse eller lignende, hvor borgeren har behov for genoptræning for at opnå funktionsniveau svarende til før hændelsen.
§ 13, stk. 1	Madservice	Visitation af madservice til borger, der modtager mad via en madserviceordning	Visitation til madservice. Eksklusiv anrettelse af maden.
§§ 16 og 17	Aflastningsophold uden for hjemmet	Indsatsen omfatter aflastning af pårørende. Alle former for aflastningsophold uden for hjemmet, således, at pårørende kan aflastes og/eller deltage i sociale aktiviteter, som pårørende ellers ville være afskåret fra at deltage i. De indsætser, der leveres under et midlertidigt ophold, vil være indsætser, der er visiteret efter § 9.	Fx daghjem, nathjem, døgnophold
	Afløsning i hjemmet	Indsatsen omfatter afløsning af den pårørende. Dvs. kommunal tilstedeværelse således, at den pårørende fx kan deltage i sociale aktiviteter, som den pårørende ellers ville være afskåret fra at deltage i	Fx fast vagt, tilstedeværelse samt andre praktiske opgaver
	Midlertidigt ophold	Indsatsen omfatter midlertidigt ophold, som udelukkende en bevilling af en plads. De indsætser, der leveres under et	

		midlertidigt ophold, vil være indsatser, der er visiteret efter § 9.	
o-ydelse (§ 11, stk. 1)	Dialog med borger om tilrettelæggelse af forløb	Indsatsen omfatter den første dialog med borgeren om udmøntning og tilrettelæggelse af det visiterede forløb.	Fx første møde mellem medarbejder og borger i forbindelse med udmøntning og konkret tilrettelæggelse af forløb. Her kan også drøftes borgerens mål i forhold til selvhjulpenhed. Indsatsen anvendes ikke ved den løbende dialog mellem borger og medarbejder omkring ændringer og koordinering af hjælp og støtte.

Kommunal pleje- og omsorgsindsatser, Servicelov

Niveau 1	Niveau 2	Beskrivelse	Eksempler
o-ydelser	Koordinerende o-ydelse	Indsatsen omfatter en systematisk koordinering af kommunale aktørers tværfaglige indsatser. Som udgangspunkt sammen med borgeren og evt. med deltagelse af pårørende.	
	Generel o-ydelse	Indsatsen kan anvendes kommunalt eller tværkommunalt i en periode, fx i forbindelse med puljemidler, projekter eller lignende.	
	Ernæring	Indsatsen omfatter hjælp, støtte eller guidning ifm. indtagelse af mad og drikke, herunder at føre mad og drikke fra bord til mund, samt indsatser der sikrer samvær under måltidet.	Eksempler: Tilstedeværelse ved måltider, indtagelse af mad og drikke.

Niveau 1	Niveau 2	Beskrivelse	Eksempler
§ 83 stk. 1, nr. 1 Personlig hjælp og pleje	Hverdagens aktiviteter	Indsatsen omfatter hjælp, støtte eller guidning ifm. administrative og strukturelle opgaver i hverdagen.	Eksempler: Udfylde skemaer, kontakt til myndighedspersoner, pårørende, læge. Motivation, støtte og vejledning i daglige opgaver samt struktur i hverdagens aktiviteter.
	Mobilitet	Indsatsen omfatter hjælp, støtte eller guidning ifm. mobilitet eller ændringer i kroppens stilling og placering.	Eksempler: Forflytning, lejrering, vending.
	Personlig hygiejne	Indsatsen omfatter hjælp, støtte eller guidning ifm. hygiejne og soignering. Inkluderer af- og påsætning af kropsbårne hjælpemidler.	Eksempler: Bad, hudpleje, hårvask, øvre toilette, nedre toilette, negleklipning, påsætning af ortose/protese.
	Tilsyn/omsorg	Indsatsen er ikke forbundet med en konkret opgave, men handler om at give psykisk støtte og tryghed hos borgeren.	Eksempler: Tilsynsbesøg, omsorgsbesøg, tryghedsbesøg, støttebesøg, psykisk pleje.
	Udskillelser	Indsatsen omfatter hjælp, støtte eller guidning ifm. det at gå på toilettet og udskille affaldsstoffer.	Eksempler: Toiletbesøg, bleskift, uridomsbælt, bækken-/kolbetømning.
	Indkøb	Indsatsen omfatter hjælp, støtte eller guidning ifm. at skaffe sig dagligvarer – fra indkøbsseddel skrives, til varer er stillet på plads.	Eksempler: Indkøb af dagligvarer, varebestilling, foretage indkøb/gå ærinder, sætte varer på plads.
	Praktiske indsatser i relation til børn i husstanden.	Indsatsen omfatter praktisk bistand til den forælder, der ikke selv er i stand til at udføre opgaven. De praktiske opgaver relaterer sig til børn i husstanden.	Eksempler: Vask og påklædning af børn, bleskift, tilberedning af måltider, følge børn i institution/skole, lægge børn i seng.

Niveau 1	Niveau 2	Beskrivelse	Eksempler
§ 83 stk. 1, nr. 2 Praktisk hjælp i hjemmet	Rengøring	Indsatsen omfatter hjælp, støtte eller guidning ifm. den daglige rengøring og hovedrengøring.	Eksempler: Støvsugning, aftørring, gulvvask, hovedrengøring, skift af sengelinned.
	Tilberede/anrette mad	Indsatsen omfatter hjælp, støtte eller guidning ifm. den praktiske del af madlavning og måltider.	Eksempler: Tilberede og anrette mad, rydde op/vaske op efter måltid.
	Tøjvask	Indsatsen omfatter hjælp, støtte eller guidning ifm. håndtering af vasketøj, fra snavsetøjskurven til tøjskabet.	Eksempler: Tøjvask i eget hjem, på vaskeri, fællesvaskeri, strygning, sortering, tørring og sammenlægning af tøj.
§ 83a Rehabilitering personlig hjælp og pleje. Bemærk: Alle indsatser under rehabilitering er navngivet med et indledende RH, således at det tydeligt markeres, at indsatsen har et rehabiliterende sigte.	RH Ernæring	Rehabiliterende indsatser der vedrører indtagelse af mad og drikke, herunder at føre mad og drikke fra bord til mund, samt indsatser der sikrer samvær under måltidet.	Eksempler: Tilstedeværelse ved måltider, indtagelse af mad og drikke. Med fokus på at træne borger til at være mest muligt deltagende.
	RH Hverdagens aktiviteter	Rehabiliterende indsatser der vedrører administrative og strukturelle opgaver i hverdagen.	Eksempler: Udfylde skemaer, kontakt til myndighedspersoner, pårørende, læge. Motivation, støtte og vejledning i daglige opgaver samt struktur i hverdagens aktiviteter. Med fokus på at træne borger til at være mest muligt deltagende.
	RH Mobilitet	Rehabiliterende indsatser der vedrører mobilitet eller ændringer i kroppens stilling og placering.	Eksempler: Forflytning, lejring, vending. Med fokus på at træne borger til at være mest muligt deltagende.

Niveau 1	Niveau 2	Beskrivelse	Eksempler
	RH Personlig hygiejne	Rehabiliterende indsatser der vedrører hygiejne og soignering. inkluderer af- og påsætning af kropsbårne hjælpemidler. Inkluderer af- og påsætning af kropsbårne hjælpemidler.	Eksempler: Bad, hudpleje, hårvask, øvre toilette, nedre toilette, negleklipping, påsætning af ortose/protese. Med fokus på at træne borger til at være mest muligt deltagende.
	RH Tilsyn/omsorg	Rehabiliterende indsatser der ikke er forbundet med en konkret opgave, men handler om at give psykisk støtte og tryk hos borgeren.	Eksempler: Tilsynsbesøg, omsorgsbesøg, tryghedsbesøg, støttebesøg, psykisk pleje. At træne borger i at være alene gennem rehabilitering eller håndtere uro gennem rehabilitering.
	RH Udskillelser	Rehabiliterende indsatser der vedrører det at gå på toilettet og udskille affaldsstoffer.	Eksempler: Toiletbesøg, bleskift, uridomsbæring, bækken-/kolbetømning. Med fokus på at træne borger til at være mest muligt deltagende.
§ 83a Rehabilitering praktisk hjælp i hjemmet	RH Indkøb	Rehabiliterende indsatser der vedrører aktiviteter foretaget for at skaffe dagligvarer – fra indkøbsseddel skrives, til varer er stillet på plads.	Eksempler: Hjælp til indkøb af dagligvarer, varebestilling, foretage indkøb/gå ærinder, sætte varer på plads.
	RH Praktiske indsatser i relation til børn i husstanden.	Rehabiliterende indsatser der vedrører tilbagevendende praktiske opgaver der relaterer sig til børn i husstanden. Indsatsen bevilliges som praktisk bistand til den forælder, der ikke selv er i stand til at udføre opgaven.	Eksempler: Vask og iklædning af børn, bleskift, tilberede og give måltider, følge børn i institution/skole, lægge børn i seng. Med fokus på at træne borger til at være mest muligt deltagende.

Niveau 1	Niveau 2	Beskrivelse	Eksempler
	RH Rengøring	Rehabiliterende indsætter der vedrører rengøring, både den daglige og hovedrengøring. Bemærk: Skift af sengelinned er en rengøringsydelse. Bækken-/kolbetømning kan også placeres her, såfremt det ikke indgår i forbindelse med en personlig pleje indsats.	Eksempler: Daglig rengøring, hovedrengøring, støvsugning, aftørring, gulvvask. Med fokus på at træne borger til at være mest muligt deltagende.
	RH Tilberede/anrette mad	Rehabiliterende indsætter der vedrører den praktiske del af madlavning og måltider.	Eksempler: Tilberede og anrette mad, rydde op/vaske op efter måltid. Med fokus på at træne borger til at være mest muligt deltagende.
	RH Tøjvask	Rehabiliterende indsætter der vedrører håndtering af vasketøj, fra snavsetøjskurven til tøjskabet.	Eksempler: Tøjvask i eget hjem, på vaskeri, fællesvaskeri, strygning, sortering, tørring og sammenlægning af tøj. Med fokus på at træne borger til at være mest muligt deltagende.
§ 83b, Madservice	Madservice	Indsatsen er ikke forbundet med en konkret opgave, men omhandler alene borgere, der modtager mad via en madserviceordning.	
§ 84 stk. 1 Aflastning – afløsning	Aflastningsophold uden for hjemmet	Dækker aflastning af den pårørende. Indsatsen omfatter alle former for aflastningsophold uden for hjemmet, således at den pårørende kan aflastes og/eller deltage i sociale aktiviteter, som den pårørende ellers ville være afskåret fra.	Eksempler: Dagghjem, nathjem, døgnophold.
	Afløsning i hjemmet	Dækker afløsning af den pårørende. Indsatsen omfatter kommunal tilstedeværelse, således at den pårørende kan deltage i sociale aktiviteter, som den pårørende ellers ville være afskåret fra.	Eksempler: Fast vagt, tilstedeværelse.

Niveau 1	Niveau 2	Beskrivelse	Eksempler
	Praktisk hjælp efter § 84	Afløsning af den pårørendes indsats med praktisk hjælp.	Eksempler: Vask og påklædning af børn, bleskift, tilberedning af måltider, rydde op/vaske op efter måltid, følge børn i institution/skole, lægge børn i seng. Indkøb af dagligvarer, daglig rengøring, hovedrengøring, tøjvask.
§ 84 stk. 2 Midlertidigt ophold	Midlertidigt ophold	Midlertidigt ophold er udelukkende en bevilling af en plads. De indsatser, der leveres under et midlertidigt ophold, vil være indsatser, der er visiteret efter §§ 83, 83a, 86.	Eksempler: Midlertidig ophold er udelukkende en bevilling af en plads.
§ 86 stk. 1 Genoptræning	Genoptræning af funktionsnedsættelse	Genoptræning med fokus på at borger kan opnå et funktionsniveau svarende til det borgeren havde forud for en hændelse.	Eksempler: Træne borger efter fx lungebetændelse eller anden sygdom, der ikke har krævet sygehusindlæggelse.
§ 86 stk. 2 Vedligeholdelsestræning	Vedligehold af færdigheder	Vedligeholdelsestræning med fokus på at fastholde færdigheder/funktionsniveau, hvor der er risiko for forringelse eller bortfald af funktioner.	Eksempler: Træne borger med fx kendt apopleksi, som har oplevet et fald i funktioner, hvis det kan vedligeholde borgers samlede funktionsniveau.